

Innst. S. nr. 170

(2003-2004)

Innstilling til Stortinget fra sosialkomiteen

St.prp. nr. 43 (2003-2004)

Innstilling fra sosialkomiteen om endring av bevilgningene på statsbudsjettet for 2004 for å dekke utgifter til strakstiltak for å redusere skadevirkninger av en mulig pandemisk influensa

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det vises i proposisjonen til at det ved kronprinsregentens resolusjon av 20. februar 2004 er gitt samtykke til å overskride bevilgningen under kap. 702 Helse- og sosialberedskap i forbindelse med strakstiltak for å redusere skadevirkninger av en mulig pandemisk influensa hos mennesker. Saken fremmes nå overfor Stortinget, med forslag om 29 mill. kroner i økt bevilgning (kap. 702 post 1).

Som bakgrunn for forslaget framholdes det at de store verdensomspennende epidemier av influensa (influensapandemier) kan få omfattende skadevirkninger helsemessig og økonomisk, og at det er vanskelig å forutse når og hvordan de vil opptre. Det pekes spesielt på faren ved fugleinfluensaen som pågår i Sørøst-Asia.

Norge deltar i EUs informasjonsutveksling om smittsomme sykdommer gjennom nettverket som er etablert som en del av Folkehelseprogrammet. Det vises til at flere nordiske land har gjennomført tiltak i forhold til legemiddelleverandører for å beredskapssikre legemidler med tanke på en eventuell pandemisk influensa.

Helsedepartementets nasjonale beredskapsplan for pandemisk influensa regulerer tiltak for hvert nivå i utviklingen av en pandemisk influensa. Som del av beredskapsplanen er det oppnevnt en pandemikomiteé.

Det framholdes at vaksiner vil være det beste forebyggende tiltak i en influensapandemi, men at det finnes ikke humanvaksiner mot fugleinfluensaen i dag. Foreløpige anslag tilsier at det vil ta 1/2 år, etter første utbrudd blant mennesker før en vaksine vil kunne være

tilgjengelig. I første fase av en eventuell pandemi må man derfor basere seg på antivirale legemidler, som bryter ned virus.

Det påpekes at forsynings sikkerheten for legemidler i Norge er sårbar. Antivirale legemidler produseres ikke i landet, og kartlegging viser at det ikke er lagerbeholdning av antivirale legemidler hos apotekene utover den salgsbeholdning de til enhver tid har.

På bakgrunn av Pandemikomiteens tilråding og den internasjonale situasjonen er det derfor inngått en avtale med grossist om å holde et beredskapslager av antivirale legemidler av 200 000 kurer. For å beskytte befolkningen mot virkningene av andre bølger av en mulig pandemisk influensa er det videre inngått en garantiavtale for kjøp av 2 millioner doser influensavaksiner.

Det opplyses i proposisjonen at lageret av antivirale legemidler vil bli regelmessig oppdatert av leverandøren uten ekstra kostnader i en periode på 8 år, og at garantiordningen for innkjøp av vaksiner vil ha en varighet på 5 år med mulighet for forlengelse.

På grunnlag av den informasjon som er innhentet, er utgiftene knyttet til etablering av beredskapslageret av antivirale legemidler beregnet til 26 mill. kroner, mens utgifter til vaksinegarantien er beregnet til 3 mill. kroner, til sammen 29 mill. kroner for 2004. Vaksinegarantiavtalen medfører i tillegg en framtidig kostnad på 3 mill. kroner i årlig premie.

Brev fra helseministeren av 19. april 2004

I brev fra helseministeren av 19. april 2004 til sosialkomiteen opplyses det at departementet etter at proposisjonen ble fremmet, har mottatt nye opplysninger fra Sosial- og helsedirektoratet vedrørende de nærmere forutsetningene for kontrakten mellom Sosial- og helsedirektoratet og grossist om lager av antivirale legemidler idet leverandøren ikke har påtatt seg å oppdatere lageret uten ekstra kostnader.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bjarne Håkon Hanssen, Britt Hildeng, Asmund Kristoffersen og Gunn Olsen, fra Høyre, Beate Heieren Hundhammer, Bent Høie og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvheim og Harald T. Nesvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo og Sigbjørn Mølvik, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Per Steinar Osmundnes, og fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, har registrert at Regjeringen ved Helsedepartementet har fremmet sak overfor Stortinget med forslag om økt bevilgning på 29 mill. kroner på statsbudsjettet for 2004 (kap. 702 Helse- og sosialberedskap, post 1).

Komiteen er fornøyd med at Regjeringen tar de store verdensomspennende influensapandemiene på alvor, og at norske myndigheter deltar aktivt internasjonalt med tanke på å stå best mulig rustet dersom influensapandemier bryter ut.

Fugleinfluensaen som pågår i Sørøst-Asia, har krevd menneskeliv etter smitte gjennom infisert fjørfe. Selv om Verdens Helseorganisasjon har opplyst at det fortsatt ikke finnes beviser for at den dødelige fugleinfluensaen som pågår i det sørøstlige Asia, smitter mellom mennesker, mener komiteen det er viktig å følge føre-var-prinsippet.

Videre har komiteen registrert at tiltakene som nå iverksettes, er i samsvar med Pandemikomiteens råd.

Komiteen deler Regjeringens vurdering om at det er nødvendig med et beredskapslager av antivirale legemidler i Norge, beregnet til 26 mill. kroner, for å

kunne bryte ned virus ved en eventuell pandemi. Rask iverksetting er nødvendig for å redusere skadevirkningene. Erfaring viser at en pandemi gjerne kommer i flere bølger, og det vil være viktig å være beredt. Komiteen har derfor merket seg at det inngås en garantiavtale for kjøp av 2 mill. doser influensavaksine, beregnet til 3 mill. kroner. Komiteen har videre merket seg at vaksinegarantiavtalen i tillegg medfører en fremtidig kostnad på 3 mill. kroner i årlig premie.

Komiteen mener at tiltakene må sees i sammenheng med den pågående fugleinfluensaen i Sørøst-Asia, og mener at både et lager av antivirale legemidler og en garantiordning for innkjøp av vaksine med mulighet for forlengelse kan bidra til en styrking av beredskapen mot pandemisk influensa på lengre sikt.

Komiteen har merket seg at St.prp. nr. 43 (2003-2004) viser til at lageret av antivirale legemidler vil bli regelmessig oppdatert av leverandøren uten ekstra kostnader i en periode på 8 år. Komiteen er imidlertid kjent med gjennom brev fra helseministeren av 19. april 2004 at det foregår en prosess for å søke om lengre holdbarhetstid for medikamentene. Samtidig er det kjent at leverandøren ikke har påtatt seg å oppdatere lageret uten ekstra kostnader. Komiteen støtter derfor Regjeringen i å vurdere behovet for og innretningen av en fremtidig rullering av lageret, og ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med opplysninger om hvordan og til hvilke kostnader dette skal gjennomføres.

Komiteen støtter Regjeringens forslag om å øke bevilgningen under kap. 702 Helse og sosialberedskap, post 1 med 29 mill. kroner, og ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med spørsmålet om inndekning i løpet av våren 2004.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser for øvrig til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I statsbudsjettet for 2004 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter:			
702		Helse- og sosialberedskap	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 15 504 000, til kr 44 504 000.	29 000 000

Oslo, i sosialkomiteen, den 6. mai 2004

John I. Alvheim
leder

Åse Gunhild Woie Duesund
ordfører